

RUTA ESTELLESIANA

4/4/2011

HORA	RECORREGUT	POEMA	Recita
9,00	Trobada amb el grup a les Torres de Serrans.	-Cos mortal (p. 55)	-Esther Alabau
		-“S’agafava el tramvia 23”	-Ana Iris Martínez
	Casa de les Roques	-No és millor ni pitjor el temps. (p. 109)	-Haïssa Montagut
	Carrer Serrans. Refugi de la Guerra Civil.	-Vítol (p. 84)	-Lídia Vicedo
	Carrer Samaniego	-Dies (p.76)	-Natàlia Felipe
	Carrer de Cabillers (casa d'Ausiàs March)	-Ací (p. 73)	
10,00	Parada per fer un café (o esmorzar). Cafeteria Bertal.		
	Cafeteria "El Siglo"	-Les coses (p. 90)	-Miguel Jiménez
	Russafa Ribera - Xàtiva Institut - Sant Agustí	-Postal (p. 52) -No me'n recorde (p. 56) -Arbres de pols (p. 54)	-Cristina Galbis -Ester Arona -Kristel Alvarez
11,30	Agafem el metro a l'estació de Xàtiva		
12,00	Estació de metro Burjassot	-Temps (p. 61) -“El tren de Burjassot...” (fragment de <i>Coral Romput</i>)	-Xelo Canet -Maribel
	Séquia de Montcada. Paisatge de l'Horta, amb Borbotó al fons.	-“Recorde a l'horabaixa els comuns del meu poble”	-Alba Mascarell
	Dos cases estellesianes: -Maestro Lope (un pis on visqué en casar-se) Malalt de les cames, des del llit veia teulats, teulades i comuns. -Josep Carsí (l'última vivenda al poble, on començà l'escriptura del LM)		
	El carrer del Tramvia i el forn de Nadalet		
	Les tres cases del Carrer Bisbe Muñoz: -82 (un primer pis, on va nàixer) -97 (planta baixa, on visqué durant la guerra) -78(una planta baixa, on morí son pare i la seua filla)	-La casa, ara sí	
	Recorregut Estellesià: les lloses del pati de sant Roc, etc.	-“I recorde la molsa...”	-Marc Mollà -Melània González
	Carrer Mendizàbal	-“Tot ho esperaves del teu fill”	-Oana Militaru
14,00	El forn Vilaplana (carrer Mendizàbal)	-L'ofici (p. 93)	-Jesús Iranzo
14,30	Dinar estellesià a Ca Bassot (Pablo Iglésias, 28)	-El vi (p. 94) -Oda al pimentó torrat	-Oscar Serrano -Ana Mont
16,00	Recitació poètica	-Gaspar Jaén, <i>Estellesiana</i> -Isabel G. Canet, <i>L'os de la música</i>	
	Agraïments per la participació dels convidats		-Marina Pallarés
	Actuació musical	-“La cançó d'Estellés” (Nize) -“Plens de sol de bon matí” (David Salinas) -“Maclame a tu” (Marc Mollà)	
17,30	Neteja i recollida del local		

Preparen i col·laboren en la ruta:

-Alumnes de 2n curs del grau de Magisteri de la UV. Grups A i C “Formació literària per a mestres”

Hem convidat a sumar-se a la ruta:

- Gapar Jaén i Urban (poeta)
- Isabel Garcia Canet (poeta)
- Carmina Andrés Lorente (filla de VAE)
- Isabel Anyó Andrés (ballarina, neta de VAE)
- Eduard Pérez Lluch (historiador, guia cultural)
- Jordi Sebastià (periodista de Burjassot)

-Alumnes màster de secundària

Músics convidats

- Alumnes del curs (Nize i Marc)
- Exalumnes (David Salinas i altres)

Col·labora:

- Associació Cultural Ca Bassot de Burjassot
- Institut Municipal de Cultura de l'Ajuntament de Burjassot

Menjar

- Arròs al forn (cuiner: Jesús Iranzo)
- Pimentó torrat tallat en tires (Míriam Melió)
- Dolços, pastissos i coques: iaz, Ruth (calatrava), Sandra (coca), Ester Arona (pastís de galeta i xocolata), Marta Fornés (Brownies de xocolata), etc.
- Taronges de la Safor: Laura

Begudes

- Vi de la “Cooperartiva Agraria de nuestra señora de la Antigua” de Villanueva de los Infantes
- Mistela de la Cooperativa de Xaló

Muntatge de taules i cadires	Alvarez, Kristel Arias, Beatriz Cabrera, Francesc Escrivà, Salva González, Melània Mascarell, Alba Muria, Víctor Pérez, Núria Rosselló, Sara Villarroya, Jennifer	Àlvarez, Pablo Amorós, Iris Arnau, Diego Biot, Alba Bou, Hèctor Del Toro, Belinda Doménech, Òscar Esteban, Hèctor Francés, M ^a Llanos Garcia, Sandra Garcia, Clara Iranzo, Jesús Jiménez, Miguel Lance, Estrella Martínez, Carles Martínez, Ana Iris Requena, Nieves
Escurada de plats i gots	Adalid, Sandra Alabau, Esther Aucejo, Tània Bon, Diana Juan, Paula Muria, Víctor Planells, Gillem Rodríguez, Andrea Rosselló, Sara	Àlvarez, Pablo Amorós, Iris Arnau, Diego Biot, Alba Del Toro, Belinda Garcia, Sandra Garcia, Clara Iranzo, Jesús Montagud, Haïssa Moya, Laura Pérez, Belén Requena, Nieves
Condicionament del local	Escrivà, Salva González, Melània Juan, Paula Muria, Víctor Navarro, Maribel Rodríguez, Andrea	Àlvarez, Pablo Amorós, Iris Biot, Alba Del Toro, Belinda Garcia, Sandra Ibáñez, Sara Iranzo, Jesús Ruiz, Carolina Sanz, Cristina
Fotografies	Aucejo, Tània Balaguer, Chloè Blasco, Yavanna Canet, Xelo Felipe, Natàlia Galbis, Cristina Garnes, Àngela Manzanera, Samuel Navarro, Maribel Pallarés, Marina Pellicer, Laura Pérez, Núria Rodríguez, Andrea	Cubel, Ana Novoa, Mara Pastor, Alba Pérez, Paula
Vídeo	Balaguer, Chloè Garnes, Àngela Manzanera, Samuel Pellicer, Laura	Maranchón, Fran

S'agafava el tramvia 23. El tramvia,
solemnement, pujava el vell pont dels Serrans.
Vares amar València, amares la ciutat,
així, pujant el pont, veient créixer les torres.
Arribaves del poble en aquell 23.
Miraves les baranes sense massa interès.
Entraves pel carrer dels Serrans; més avant,
aquell carrer solemne dels Cavallers, que diuen,
historiat de patis; aquells carrers humits,
els carrers sense sol, el carrer dels Juristes,
el del Rellotge Vell; aquell colze sinistre;
les campanades greus, i potser excessives,
del Miquelet, caient-te sobre els ossos del crani.
Aquell carrer es deia de la Corretgeria.
Carrer del Moro Zeit, el mirador antic,
una olor de café, coses colonials;
després, aquella olor densa de saladura,
els carrers d'una infància, vulgues que no la teua.
Aquells patis antics que poden a àcid úric.

Poemes esparsos, "Fragment 2"

Recorde, a l'horabaixa, els comuns del meu poble.
Recorde primer, sempre, un veïnat de teules,
De teules rovellades, amb uns grapats de molsa.
De sobte, un colomer, filferros amb llençols.
I la humida tristesa entranyable de l'horta...
L'horta que no es veu, que se sap, que se sent,
Callada, a les espatlles, amb les cases atònites,
Amb els verdors atònits –i un alfals, expectant.
De seguida recorde les parets dels comuns.
Són unes parets blanques, quasi blaves a voltes,
Com ho són els llençols a força de blavet.
Se'm mescla la tristesa, el finestró més bé.
Dins hi haurà una donzella que mirarà –potser-
Pel petit finestró un flotant tros de cel.
Després, la galeria. Però jo me'n recorde
sobretot del comú, dels comuns del meu poble.
Hi havia un tren; passava de quart a quart pel poble.
S'esmunyia, després, cap amunt, entre uns pins.
I hi havia una sèquia, solemne, d'aigua roja,
amb una vora d'illes de canyars, lledoners...
Al lluny es veien pobles i a un costat la ciutat.
Venia una tristesa a punt de fer-se música,
o de fer-se poema, i cosins, i cosines.
Hi havia dones velles espellofant panolles.
I per les nits eixíem a pixar al comú.
I des del tren es veien els finestrons encesos,
Els finestrons quadrats dels comuns del meu poble...

Églogues

El camp de Burjassot i el camp de Borbotó,
el secà de Paterna i el secà de Godella,
i els cementeris blancs i els rajolars vermells,
i el tren que va a Paterna i el que ve de Paterna,
i després el de Lliria i més tard el de Bétera,
i aquells tramvies grocs i casa la Conilla,
i Beniferri amb àlbers i canyars i senderes,
i els grans pins del castell vinclats damunt la sèquia,
i el tren de Burjassot, i el tren que puja a Lliria,
i el que baixa de Lliria, i el que acaba en Montcada,
i la calç de les coves que hi ha per Benimàmet,
i el que acaba en Paterna, i orinar al corral,
i la flaire dels horts, la calç de les parets
quasi blava amb la lluna, i el silenci, i el tren,
el tren nocturn, que creua solitari la nit,
i el camp de Burjassot, i el camp de Borbotó,
i el secà de Paterna, i el secà de Godella,
i el Pla del Pou, i els masos, les barraques de Lluna,
l'Alqueria del Pi, i el Pixador, i el mas
del Rosari, i la casa del Saboner i el pi,
i el molí de la sal i el llibre que he d'escriure,
i el tren que ve de Lliria i el que puja a Paterna.

Coral Romput (fragment)

La casa, ara sí

Després de certes coses s'ha de tornar a casa.
Quan sembla que ja tot ha passat, ha conclòs,
s'ha de creuar la nit encara, s'ha d'anar
lentament i humilment, encara, cap a casa,
i s'ha d'entrar a casa i arribar a certs llocs
i anar furtivament, com si no fos ta casa,
amb un tacte suau, per tal que no es desperte
la casa exactament: la casa, el llop enorme;
per tal que no es desperte aquest gegant nocturn
que és la casa i et tombe amb el pànic només
de veure'l, dret i negre, com un dol vertebrat.
Després de certes coses s'ha de tornar a casa.
La casa ha començat a ésser, a aixecar-se,
a prendre cos i forma i fosca realitat,
amb els quatre taulells i amb el grapat d'algeps
que lentament anaven i progressivament
fent un mur, petitíssim, però definitiu.
Quatre taulells i quatre grapats d'algeps, només,
han bastat, han bastat per a aixecar la casa
definitivament, indestructiblement.

Després de certes coses s'ha de tornar a casa.
A qui Déu no li dóna l'ocasió d'entrar
a sa casa, de nit, de puntetes per no
despertar el seu fill, poster li dóna aquesta
gran por de despertar la casa sense el fill,
la gran por, car no és que es vaja a despertar
el fill, sinó que es pot descloure el lloc on és
i veure'l, no com fou ni com es somniava:
com és exactament, com deu d'estar a aquestes
hores, sol, indefens, mentre tantes de coses
li estan passant, li ocorren entre quatre parets.

La nit (fragment)

recorde la molsa
que creix entre les lloses del pati de Sant Roc.
Són unes lloses blaves, quasi blaves més bé.
Per l'un costat es veu la mar damunt els pins.

(...)

Ara estaran xopant-se de boira els empedrats
de París i les lloses del Pati de Sant Roc,
i les torres de Hamlet, els versos de Rimbaud...

(...)

"Arrivederci, Roma". Canta la vocalista
en el ball del solar. Ma mare em diu que abans
jo escrivia millor. Escrivia altres coses:
"sempre queien en vers". Ara tot és distint:
parle de mort i morts. A ella li dol que escriga
així, d'aquesta mena. Diu que al cap i a la fi
tenim salut i ganes de treballar i no
devem ofendre Déu. "Tenim salut, treball.
Què més volem? Déu fa les coses sempre bé.
Només cal demanar això, salut i feina".
I mon pare diu: "Clar". I jo no sé què dir.
I m'entren unes ganes petites de plorar.
"Arrivederci, Roma". Els pins del meu carrer,
i el pati de Sant Roc, i els jardins de darrere,
i el monument a Blasco, i la festa del Corpus
entre els pins de les monges, i l'escala del pati,
i l'Encontre, i les trenes d'Elvira, i la sentor
de goma de borrar, l'enterrament del Bisbe,
i aquells llatins tan grossos que deien els canonges,
i aquells coloms pel cel increïble del pati,
i els colomers, les teules, les canals, i els besllums
dels tests entre les teules, i Marina llegint
els meus versos, i Carme, i mon pare, i ma mare,
i la meua xiqueta, i altra vegada els pins
del meu carrer, i jo, vestit de blau obscur,
presidint aquell dia el seu enterrament
dessota els pins aquells, i després el trinquet
i allí estrènyer les mans, i després tot allò.
"Arrivederci, Roma." Una xica de roig
i una xica de blanc i una xica de verd,
i la xica de blanc amb unes cames fermes
i uns genolls nobilíssims i uns pits drets i menuts
i unes teles cenyides, i la xica de verd
i la xica de roig. "Arrivederci, Roma..."

Coral Romput (fragments)

Tot ho esperaves del teu fill. Te'l veies
créixer, parlar en castellà. Et pensaves
un dolç futur de confortants poltrones
de vímet, al carrer de Mendizábal.

Si ara et pregunten pel teu fill, no saps
res d'ell. "Pel món". T'inventes uns retalls
de cartes que no reps. I dolça, el penses
en algun lloc, parlant en castellà

amb els senyors, fumant amb els senyors.
Si abans te'l veies, te l'inventes ara.
Sola en la casa de brancudes bigues,

del corral ample i oblidat, amb una
conca entre els peus, te'l penses, te l'inventes,
amarga dona del meu poble, mare.

El gran foc dels garbons

res no m'agrada tant
com enramar-me d'oli cru
el pimentó torrat, tallat en tires.

cante llavors, distret, raone amb l'oli cru, amb els productes de la terra.

m'agrada molt el pimentó torrat,
mes no massa torrat, que el desgraciqa,
sinó amb aquella carn mollar que té
en llevar-li la crosta socarrada.

l'expose dins el plat en tongades incitants,
l'enrame d'oli cru amb un pessic de sal
i suque molt de pa,
com fan els pobres,
en l'oli, que té sal i ha pres una sabor del pimentó torrat.
després, en un pessic
del dit gros i el dit índex, amb un tros de pa,
agafe un tros de pimentó, l'enlaire àvidament,
eucarísticament,
me'l mire en l'aire.
de vegades arribe a l'èxtasi, a l'orgasme.

cloc els ulls i me'l fot.

Horacianes